

Ympäristölautakunnalle hallintosäännössä määrätyn toimivallan edelleen siirtäminen

Ympäristölautakunta 26.03.2025 § 11
83/00.01.01.04/2025

Julkinen

Valmistelija Rakennustarkastaja Jarmo Kallinen 040 104 2620

Asian tausta 1.1.2025 maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) kumottiin Suomen eduskunnan päätöksellä ja lain nimi muuttui tuolla päätöksellä alueidenkäyttölaki. Aiemmasta MRL:stä erotettiin rakentamista koskevat säännökset ja rakentamista ohjaavaksi lainsäädäntöasiakirjaksi säädettiin kokonaan uusi rakentamislaki.

Rakentamista ja sen valvontaa koskevat säännökset ovat siten jatkossa ainoastaan rakentamislainsäädännössä. Alueidenkäyttölakiin jäivät lähinnä kaavoitusta, yhdyskuntarakentamisesta, kunnalle aiheutuvien kustannusten korvaamista, maan luovuttamista ja lunastamista, hulevesiä, kaavojen toteuttamisesta johtuvia korvauksia ja kehittämisalueita koskevat säännökset. Edellä mainittujen lakien sisältöön tehtiin perustavalaatuisia muutoksia, lupaprosesseja haluttiin nopeuttaa ja toimivalta-asioita selkeyttää.

Juuan kunnassa rakentamislain mukaisia julkisia päätöksiä hoitavat kunnan ympäristölautakunta ja virassa toimiva rakennustarkastaja. Ympäristölautakunnan tehtäväkenttä on laaja ja se kattaa useiden eri lakien mukaiset viranomaistehtävät niiltä osin kuin lainsäädäntö edellyttää monijäsenisen toimielimen toimivan kunnallisena viranomaisena. Rakennustarkastajan toimivaltaan kuuluu puolestaan useiden eri lakien mukaiset valvonta- ja tarkastustehtävät sekä valmistelutehtävät ympäristölautakunnalle.

Toimivaltajärjestelyillä on merkitystä muutoksenhakuun. Mikäli toimivalta on suoraan monijäsenisellä toimielimellä, sen päätöksistä voi ainoastaan valittaa tuomioistuimiin. Lautakunnalta poistuu lain muutosten myötä toimivalta käsitellä oikaisuvaatimukset sekä omiin että rakennustarkastajan ratkaisuihin. Tällä on haluttu nopeuttaa lupaprosessia valtakunnallisesti.

Esillä olevassa asiassa ympäristölautakunnan tehtävät on päivitetty uuden rakentamislain mukaisiksi. Lautakunnan tehtäviin on lisätty rakentamislainsäädännössä kunnalle asetettu nimenomainen velvollisuus valvoa, että yleiset alueet täyttävät hyvän kuntakuvan ja viihtyisyyden vaatimukset. Ympäristölautakunnan tehtäviin on lisätty kattavammin eri laeista tulevat viranomaistehtävät ja tarkemmin määritelty ratkaisutoimivalta. Aiemmin suoraan rakennustarkastajalle määrätty tehtävä on siirretty lautakunnalle, joka voi jatkossa päättää siitä, olisiko jotkin tehtävät syytä delegoida erillisellä päätöksellä rakennustarkastajalle.

Juuan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 10.3.2025 (§ 9) hyväksynyt hallintosääntömuutokset koskien rakentamislakia ja alueidenkäyttölakia. Kunnanvaltuuston päätös on esillä olevan päätösesityksen liitemateriaalina.

Lähtötilanteessa ympäristölautakunnalle on siirretty hallintosäännössä merkittävä osa toimivaltaa koskevista asioista, mutta joita on tarkoituksenmukaista tarkemmalla tasolla delegoida nyt käsillä olevassa asiassa.

Juuan kunnan hallintosäännön 5. luvun 24 §:n mukaan toimielin voi siirtää sille hallintosäännöllä määrättyä toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle. Asiasta tulee tehdä hallintopäätös ja delegoinnista tulee pitää ajantasaista rekisteriä, jotta toimivallasta ei ole epäselvyyttä.

Toimivallan siirtäminen on tarpeen, sillä suurin osa ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvista asioista on varsin pienimuotoista ja taloudelliselta arvoltaan vähäistä. Jatkossa tarkoitus on, että lautakunta päättää asioita, joissa on suurempia taloudellisia tai oikeudellisia vaikutuksia. Esimerkkinä mainittakoon rakennus, jonka arvo markkinoilla on pieni ja jota haetaan purettavaksi. Tällaisissa asioissa ei yleensä ole syytä tuoda asiaa monijäsenisen toimielimen ratkaistavaksi.

Rakentamislupien osalta jatkossa rakennustarkastaja päättää lupien myöntämisestä ainoastaan tiettyyn kokoluokkaan asti, suurempien rakennusten osalta lupaviranomaisena toimii lautakunta. Purkamislupien osalta sovelletaan samaa menettelyä, vaikka lisäedellytyksenä on, että lautakunta toimii suojeltujen kohteiden osalta toimivaltaisena viranomaisena. Maisematyölupien osalta lautakunta päättäisi luvan myöntämisestä, mikäli asia on luonteeltaan tavanomaista laajempi.

Myös erityislainsäädännön, kuten ympäristölain ja jätelain osalta toimivalta-asioihin on tehty tarkennuksia. Lähtökohtana on, että mikäli toimivaltaa ei ole suoraan hallintosäännössä mainittu tai sitä ei ole delegoitu, asia tulee tuoda ympäristölautakunnan ratkaistavaksi.

Delegointipäätös on voimassa toistaiseksi ja enintään siihen saakka kun lautakunta tekee uuden päätöksen..

Esittelijä	Rakennustarkastaja Kallinen Jarmo
Päätösehdotus	Juuan kunnan ympäristölautakunta päättää delegoida toimivaltaansa liitteen mukaisesti. Toimivalta siirtyy 27.3.2025 tai viimeistään silloin, kun lautakunnan päätös on annettu tiedoksi.
Perustelut	Ympäristölautakunnan käsittelyyn ohjautuu jatkossa lautakunnan toimialan tärkeimmät asiat ja toimivaltaa delegoidaan rakennustarkastajalle sellaisissa asioissa, joissa asian käsittely liittyy kiinteästi valvontatehtäviin tai ovat oikeudelliselta luonteeltaan verrattaen vähäisiä. Asiassa lisäksi tulee huomioida se, että mikäli toimivalta olisi suoraan ympäristölautakunnalla, oikaisuvaatimusmenettelyä ei voitaisi soveltaa.
Sovellettavat säädökset	Liitteessä mainitut
Päätös	Hyväksyttiin